

HET WOONDE IN OMA LOÏS EN MOEDER EUNIKE

Ik denk vaak aan het oprechte geloof dat je grootmoeder Loïs en je moeder Eunike hadden en dat – daarvan ben ik overtuigd – jij nu ook hebt. (2 Timoteüs 1, 5)

Van binnen

Toon Hermans (voor de jonge generatie: hij was een briljant cabaretier in de vorige eeuw) schreef eens het volgende versje:

soms voel ik diep van binnen iets van God
ik wou dat ik die dingen op kon schrijven
maar als 't naar buiten komt is het kapot
die dingen kunnen beter binnen blijven

Als het u bekend voorkomt: dat kan kloppen – ik heb het al eerder gebruikt. Het laat namelijk iets zien van het breekbare geheim van geloven. Ik moest opnieuw aan dat versje denken bij de woorden van Paulus. Hij schreef weliswaar zelf veel over geloven (hij hield dus niet veel binnen!), maar wist maar al te goed van dat breekbare geheim. Het blijkt uit de brief die hij schreef aan Timoteüs.

Timoteüs en zijn familie

Timoteüs was een jonge medewerker van Paulus. Timoteüs hielp hem met het stichten en onderhouden van kleine christelijke gemeenschappen. Maar de verhouding van Paulus met die jonge medewerker ging blijkbaar verder dan een werkverhouding. Paulus kende ook zijn familie. Sterker, hij kende niet alleen zijn moeder Eunike, maar ook zijn oma Loïs.

Nou ja, 'kende' zeg ik, maar ik kan beter zeggen 'had gekend', want Paulus gebruikte zelf al de verleden tijd. Die moeder en oma waren dus inmiddels overleden. Maar Paulus moest nog vaak aan hen denken. Ze hadden indruk op hem gemaakt, vooral vanwege hun geloof. Kijk, en daar gaat Paulus raken aan wat Toon Hermans in dat versje schreef.

Woonde

Wat indruk op Paulus had gemaakt, was dat hun geloof oprecht was. Ongeveinsd. Niet hypocriet. Ze hadden zich niet geloviger voorgedaan dan ze waren. Het waren geen vrouwen geweest die hun twijfels overschreeuwden met religieuze stelligheid. Maar ze hadden hun geloof ook niet kleiner gemaakt dan het was of het uit schaamte verstoppt. Het was echt.

Maar het belangrijkste was het volgende. Het komt niet tot uitdrukking in onze vertaling, en dat is jammer, maar Paulus schreef letterlijk, nee, niet: het geloof dat zij *hadden* - hij sprak over een geloof dat in hen *woonde*.

Geloof in of van God?

Geloof dat in mensen woont – pure poëzie! Wonen – dat heeft iets van: je geeft het onderdak. Het is niet je bezit of je eigen prestatie, het komt van buiten. Je biedt het alleen gastvrijheid. Je staat er voor open. Je laat het binnen. Geloof is een gast. Zo had het geloof onderdak gekregen in Loïs en Eunike.

Maar wiens geloof is het dan? Ons geloof in God? Och, hang niet alles op aan jouw geloof. Juist in onze tijd merken we dat ons geloof daarvoor de draagkracht vaak niet heeft. Het kan niet veel hebben. Laten we het in deze tijd van twijfel eens omdraaien. Zou het geloof ook niet ook dit kunnen zijn: *het geloof van God in ons*. Precies het omgekeerde! Zoals Toon Hermans schreef: ‘soms voel ik diep van binnen iets van God’. Wat voel je dan? Vertrouwen. Vrede. Aanvaarding door iets dat jou overstijgt. En het enige wat je doet is: je laat het in je wonen, je biedt Gods geloof in mensen onderdak.

‘Ja’

Gods ‘ja’ tegen mensen is er altijd eerder dan ons ‘ja’ tegen God. Dat laat de doop zien. Zo meteen worden drie baby’s gedoopt. Ze weten nog van niets. Niets van de wereld. Niets van hun ouders. Niets van God. Ze kunnen zelf nog geen ‘ja’ zeggen. Maar God heeft nu al ‘ja’ gezegd tegen hen. Dat wil de doop uitdrukken. Maar moeten de doopouders straks ook geen ‘ja’ zeggen? Natuurlijk, want God wil wonen in mensen, maar Hij zal onze deur niet forceren. Hij is geen inbreker. God is liefde en liefde dwingt niet. Liefde laat vrij. De doopouders gaan ‘ja’ zeggen om te kennen te geven dat zij het geloof van God in hun leven onderdak willen geven. En zo ga je voorleven dat God ook gelooft in je kind. In de dubbele

betekenis van het woord 'in'. De God die alles te boven gaat ziet met vertrouwen op je kind. Maar ook: God wil wonen in je kind.

God woont in vertrouwen

De Eeuwige kiest een kwetsbare weg in de omgang met mensen. Hij wil in ons wonen – net zoals hij woonde in Jezus. Hij is te gast. Maar een gast kun je ook ongastvrij bejegenen. Je kunt hem gedogen ('hij mag blijven, zolang ik maar geen last van hem heb'). Of gebruiken voor jouw doeleinden ('in mijn huis gelden immers mijn regels'). Of de deur uit werken ('ik heb het helemaal gehad met het geloof, want het levert me niks op').

God kiest een kwetsbare weg. Hij kan alleen wonen in vertrouwen. Vertrouwen kun je niet beetpakken, je kunt het niet organiseren, je kunt het niet maken. Je kunt het alleen bieden. God is er zelf mee begonnen. Maar Hij kan en wil het niet zonder ons. We moeten zelf de deur opendoen. Hij zal de deur niet intrappen. Het enige wat de Eeuwige kan, is vertrouwen wekken. Openheid.

Geloof in jonge mensen

Bij Paulus was dat vertrouwen ook gewekt. En dan kun je het op jouw beurt ook weer aan anderen bieden. Kijk maar naar Timoteüs. Paulus had een groot vertrouwen in hem. Het geloof dat woonde in diens oma en moeder, zag hij terug in zijn jonge medewerker. 'Daarvan ben ik overtuigd,' zei hij. Daarom liet hij veel aan Timoteüs over. Hij vertrouwde hem veel toe. En daar sprak ook vertrouwen in de toekomst als zodanig uit.

Geloof en vertrouwen vormen de zuurstof die mensen doet opademen. Het is dan ook het meest kostbare cadeau wat je kinderen kunt geven. Heb ik het dan over geloof in God of geloof in je kind? Maak er geen tegenstelling van, zou ik zeggen. *Geloof in het geloof van God*. Het sluit geloof in mensen en dus zeker je kinderen in. Het zet daarom iets in gang. Van generatie op generatie. Van mens op mens. Van Loïs naar Eunike naar Timoteüs.

Mooie naam trouwens: Timoteüs. 'Prijs God' betekent het. Je ziet er nog het geloof in dat heeft gewoond in moeder Eunike. Want soms voelt een mens diep van binnen iets van God, maar komt er iets daarvan toch naar buiten. Dat is dan mooi meegenomen. En dat bedoel ik ook letterlijk: je neemt het mee op je weg door het leven.